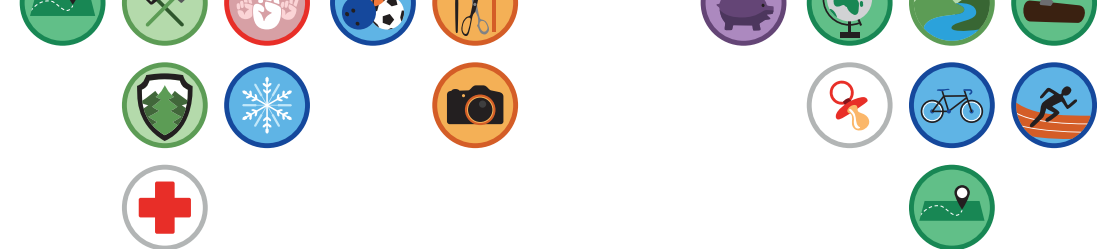

SKAUTSKÉ

ODBORKY

SKAUTSKÉ ODBORKY

Odborky jsou staré skoro jako český skauting sám. První vznikly ještě za Rakouska-Uherska. Např. odborka Lyžař, to byla tehdy novinka! Lyžování bylo v té době u nás téměř neznámé. A přitom to byl skvělý vynález, díky kterému se tehdy v zimě ne jeden dědeček a prababička dostali do školy, nakoupit a do kostela.

Odborky prostě pomáhaly rozvíjet se v činnostech, které byly aktuální. Předchozí vydání odborek z roku 1998 už aktuální dávno není.

Mimo to obsahuje věci, které se v oddílové praxi neosvědčily.

Proto vznikly odborky, které držíš v ruce.

S ambicí reagovat na dobu a udržovat s ní krok.

S ambicí být jednoduchým a praktickým pomocníkem v oddílové výchově.

PROČ POUŽÍVAT ODBORKY

Protože prostřednictvím nich můžeš holky a kluky vést:

- k rozvoji ve specializovaných dovednostech •
- nechat je vyniknout v oblasti jejich zájmu •
 - rozšířit jim oblasti zájmu •
- nasměrovat je k výběru budoucího povolání •

Stezka a Odborky jsou jedněmi ze základních nástrojů pro používání Skautské výchovné metody v její části Program osobního růstu.

KOMU JSOU ODBORKY URČENÉ?

ODBORKY MOHOU PLNIT:

- jak skauti a skautky, dělíme je na:
 - mladší skauti a skautky 10 - 12 let
 - starší skauti a skautky 13 - 15 let
- tak roveři a rangers, pro účel odborek je vymezujeme od 16 let výše

Plnění odborek nemá horní věkový limit.

Ti, kdo se o splnění odborky ucházejí, jsou v tomto materiálu označeni také jako „plnitelé“.

ODBORKY JSOU TU PRO SKAUTY, SKAUTKY, ROVERY A RANGERS, KTEŘÍ:

- se více zajímají o určitou oblast a chtějí v ní zdokonalovat
- vnímají mezery v oblasti, o které by se rádi dozvěděli více a stali se v ní odborníky, ale zatím se jim do toho moc nechce nebo nevědí jak
- chtějí využít svoje znalosti a zkušenosti v některé oblasti a zapojit je do programu družiny nebo kmene
- se chtějí vytáhnout před ostatními 😊

ODBORKY JSOU IDEÁLNÍ PRO VEDOUCÍ, KTEŘÍ:

- chtějí podpořit členy oddílu v jejich **individuálním rozvoji**, ať už v oblastech jejich zájmu, nebo v činnostech, ke kterým mají vloh, ale také v zájmech, které by rádi sdíleli s ostatními
- chtějí podpořit jejich **dlouhodobý zájem** o konkrétní oblast - odborky mají vzrůstající náročnost, mohou členy provést od mladšího skautského věku až po dospělost
- chtějí **učit** členy oddílu vyhledávat informace, diskutovat, prezentovat, vymýšlet programy, **přemýšlet** nad složitějšími věcmi
- hledají **inspiraci** pro program oddílu - mnohé aktivity z odborek lze zapojit do oddílové činnosti, aniž by chtěli plnit odborku všichni
- chtějí rozšířit program oddílu o **novou oblast** nebo prohloubit různorodost programu (např. historie skautingu, nový sport, zahraniční skauting nebo výchova k občanství ...)
- chtějí **propojit program** několika věkových kategorií jednou činností
- si chtějí vychovat zdatné **pomocníky do vedení oddílu** - z plnitelů mohou být dobří pomocníci pro přípravu programu, přípravě programu se budou učit v rámci plnění odborky na tématu, které jim je nejbližší
- si chtějí rozšířit vědomosti a dovednosti a **sami si splnit odborku** - nové odborky nemají věkový strop a nabízejí možnost individuálního rozvoje i jim samotným

CO SE ZMĚNILO OD POSLEDNÍHO VYDÁNÍ ODBOREK

Aby byly odborky co nejlepší, snažili jsme se co nejvíce ponaučit z nedostatků odborek předcházejících. Ty byly:

Složitě - dvoustupňový systém odborky + odbornosti, málokdo rozuměl, jak přesně fungují

Nepřehledné - systém stupňů nebyl na první pohled jasný a byl nepraktický

Neaktualizované - aktualizace nevycházely, a proto informace v odborkách rychle zastarávaly

Nepraktické v používání - jednotlivé odborky nešly sehnat samostatně

- Zjednodušili jsme systém stupňů a kategorií.
- Synchronizujeme vše s budoucími revidovanými včlky a světýlky.
- Přibližujeme odborky existujícímu systému stezek.
- Nezavádíme velké neznámé koncepty.
- Upravili jsme nášivky, aby byl systém stupňů co nejjasnější i pro neobeznámeného pozorovatele, a odstranili jsme nutnost páráni a opětovného našívání při získávání vyšších stupňů odborek.
- Obsah se snažíme tvořit nadčasový, aby nezastaral tak rychle, a plánujeme jeho průběžnou aktualizaci.
- A to vše si můžete sami stáhnout z webu a vytisknout.

ODBORKY OVĚŘUJÍ SCHOPNOST POZNATKY PRAKTICKY VYUŽÍT

Odborky reagují na současné pedagogické směry, které kladou důraz nejen na znalost a výkon, ale i na tzv. vyšší kognitivní schopnosti jako jsou např. schopnost řešit problémy, plánovat, organizovat, schopnost náhledu a úsudku.

Jak se to projevuje v jednotlivých odborkách?

- Úkoly jsou formulované jako aktivity, kterými skauti a skautky prokážou znalosti, dovednosti a postoje.
- Aktivity cílí na praktické využití znalostí. Nikoliv na jejich vyjmenování a popis. V době, kdy je možné najít informace pomocí několika „kliknutí“, je to obzvláště důležité.

Aby k tomu mohlo dojít, vzali jsme si při tvorbě odborek na pomoc osvědčenou strukturu, revidovanou Bloomovu taxonomii.

REVIDOVANÁ BLOOMOVA TAXONOMIE

Tato struktura vychází z logického faktu, že učení na vyšší úrovni je závislé na vědomostech a schopnostech na úrovni nižší. Poslouží nám, protože podrobně popisuje, jakými fázemi (kategoriemi) myšlenkových procesů musíme projít, abychom dosáhli vyšší úrovně, to znamená, abychom byli schopni využít vybranou znalost v praktickém životě.

V tabulce vidíte příklad použití taxonomie pro odborku Historik/ Historička.

Co mají skauti a skautky dokázat

Tzv. kategorie

Jsou řazeny podle stoupající náročnosti psychických operací. Pro dosažení vyšší cílové kategorie (vyšší číslo) je třeba zvládnout "učivo" v rámci nižší kategorie.

1. Zapamatování

Zapamatovat si termíny a fakta. Znáť vztahy mezi nimi a mít je správně zařazené.

2. Pochopení

Vysvětlit zapamatované vlastními slovy. Příp. je umět vyjádřit jiným druhem projevu.

3. Aplikace

Využít dříve poznané teorie, zákony, principy, postupy atd. a použít je v nové situaci.

4. Analýza

Rozebrat složitější informaci na prvky a části. Ty pak utřídit a zorganizovat. Využívat vztahů a vzájemného působení mezi nimi.

5. Hodnocení

Posoudit informace, podklady, materiály a použité metody z hlediska účelu. A to podle měřítek, která jsou dána nebo která si sami navrhnou.

6. Tvůrčí činnost

Skládat prvky a jejich části do předtím neexistujícího celku, do uceleného sdělení. Nebo do plánu či řady operací nutných k vytvoření nového „díla“.

Konkrétní ukázka úkolu s vyznačením rozdílu u starých a nových odborek

Zeleně jsou označeny kategorie, které rozvíjely staré odborky, hnědě jsou označeny kategorie, které jsou rozvíjeny současnými odborkami

formulace úkolu, jak jej pojímaly STARÉ ODBORKY

Prokážu znalost historie českého státu na úrovni svého věku.

Dokážu říci vlastními slovy a vysvětlit kamarádovi/kamarádce historii českého státu.

Zúčastním se diskuse, jejímž tématem budou nejpodstatnější události českých dějin.

Rozeberu události týkající se českého státu a rozhodnu, které události z dějin českého státu jsou nejpodstatnější.

Obhájím, které události z dějin dnešního státu jsou nejpodstatnější.

formulace téhož úkolu, jak jej pojímají SOUČASNÉ ODBORKY

Vytvořím časovou osu, plakát, komiks nebo jinou prezentaci nejpodstatnějších událostí z dějin českého státu.

Ke splnění bodu „Vytvořím časovou osu, plakát, komiks nebo jinou prezentaci nejpodstatnějších událostí z dějin českého státu“ je tedy potřeba projít všemi popsányými kroky:

- znát historii
 - být schopen převyprávět ji vlastními slovy
 - diskutovat o podstatných událostech
 - rozhodnout, které jsou nejpodstatnější, a svůj názor obhájit
- ← paměť
 - ← pochopení
 - ← aplikace
 - ← hodnocení

Až teprve poté je možné plnit úkol.

Ten, kdo si odborku plní, by se samozřejmě mohl podívat do atlasu dějin, mohl by si časovou osu překreslit a úkol považovat za splněný. V daném případě je důležitá role patrona.

Patron v podobném případě zasáhne tím, že se ptá, z jakého důvodu si skaut či skautka vybrali právě ony události, proč dali přednost vybrané události před jinou.

Skaut musí umět odpovědět a svůj názor podložit, aby byl bod splněný.

ROZVOJ ODBORNOSTI I OSOBNOSTI

Plnitelé se během snahy o získání odborky rozvíjejí v odborných dovednostech (ekologie, hudba, atd). Přirozeně při tom také dochází k rozvoji jejich tzv. měkkých (interpersonálních) dovedností. Odborky vyžadují, aby plnitelé odbornost uměli předat a použít. Pedagogickou novinkou současných odborek je právě důraz na podporu tohoto rozvoje.

Nejčastější příklady měkkých dovedností, které plnitel v rámci požadavku odborek „znanost předat a použít“ rozvíjí:

- Trpělivost. Vše se nepodaří splnit napoprvé. Každý nepochopí hned, co se mu snažím vysvětlit. Ne každou věc potkám, uvidím, seženu hned napoprvé.
- Všímavost. Vnímat detaily, rozlišovat zdánlivě stejné věci.
- Schopnost utvořit a obhájit si názor a vést diskusi.
- Naslouchání. Schopnost pozorně vnímat, jak ostatní reagují, když jim něco vysvětluji. Vnímat, na co se ptají a s čím potřebují pomoci, aby porozuměli.
- Schopnost zorganizovat akci, uspořádat diskusi nebo třeba pomoci s výpravou.
- Schopnost učit ostatní. Umění ukázat věci v jednotlivostech i v celku.

Všechny tyto schopnosti jsou důležité pro každého odborníka a odbornici. Nedají se jednoduše změřit, přesně popsat a jejich učení trvá.

Zatímco požadavek na odbornost je nastaven úkoly samotnými, míra rozvoje měkkých dovedností bude do velké míry záviset na přístupu, aktivitě a osobnosti patrona.

Tip: V oddíle či na středisku můžete zavést prostor pro setkání patronů, kde by mohli své zkušenosti sdílet, radit si a učit se od sebe navzájem. Např. pravidelně v části každé třetí oddílové rady, aspoň jednou za čas např. během střediskového vzdělávání činovníků nebo v části vícedenní akce, kde se seje více partonů.

PATRONI

Patron či patronka jsou průvodci odborkou. Mohou jimi být vůdci, členové oddílové rady, roveři nebo také externí odborníci jako jsou učitelé a lektori.

Patron plnítelem odborkou provází:

- od prvního rozhovoru při výběru odborky
- přes domluvu na plnění úkolů (tam, kde je třeba, úkol zpřesňuje a upravuje individuálním potřebám),
- přes podporu plnitelovy motivace (jak vlastním zájmem o danou oblast, tak zájmem o plnítele samotného)
- přes ocenění zlepšení až ke splnění a potvrzení úkolu

ÚLOHA PATRONA

- provádí odborkou
- zpřesňuje zadání úkolů a hodnotí jejich splnění
- motivuje plnítele svým zájmem o danou oblast a zájmem o plnítele samotného
- oceňuje zlepšení a podporuje úspěšné dosažení cíle

KDO MŮŽE BÝT PATRONEM

- vůdce, zástupce vůdce
- rover/ rangers (nemusí mít odborku nutně sám splněnou, o roveřích v roli patrona viz níže)
- nebo kdokoliv zkušený, kdo již danou odborku získal, např. družinový rádce
- externí odborník (učitel, lektor)

Patronů může být i více nebo kombinace (např. rover a vedoucí)

ROVER A RANGERS V ROLI PATRONA

Platí, že roveři a rangers nemusí mít odborku nutně sami splněnou, aby se mohli stát patrony. To se uplatní zejména ve dvou případech:

1. Rover a rangers jsou patronem skautům a skautkám

Obecně je lepší, když odborku sám splněnou má. Hodí se v situaci, kdy má oddíl nouzi o vedoucí. Není to však nutnou podmínkou. Je dobré, aby v tom případě měli roveři a rangers o téma alespoň zájem a znalosti a dovednosti přibližně na úrovni odborky nebo aby měli odborku započatou. Podobná úvaha se uplatní i u starších skautů a skautek. Pokud by situace vyžadovala, aby se patronem stal patnáctiletý skaut, který ji sám nemá splněnou, je možné, aby mu vůdce udělil výjimku.

2. Rover a rangers jsou patronem roverovi a rangers

Patrony si mohou být vzájemně dva roveři nebo rangers, kteří se ucházejí o stejnou odborku a chtějí se v jejím získání podpořit. Mohou takto spolupracovat i napříč kmeny. Smyslem je poznat, že se na cestě k cíli mohou dobře podporovat dva méně zkušení, zato však odhodlaní lidé.

ODBORKA V RUKOU PATRONA

Odborky jsou nástrojem výchovného programu. Stejně jako u každého jiného nástroje (sekyra, mobilní aplikace, auto atd.) záleží výsledek práce s ním na motivaci a schopnostech člověka, který jej drží v rukou. V našem případě jde o člověka v roli patrona.

Seznámení s plnítelem

Patron by si měl na začátku spolupráce s plnítelem promluvit o tom, proč si plnitel danou odborku vybral. Zjišťuje jeho motivaci k plnění. Měl by zjistit, jak se v tématu orientuje a jaké pro něj má asi předpoklady. Postupně pak s plnítelem projde všechny body odborky tak, aby je plnitel chápal a aby rozuměl kategoriím **Dokaž to** a **Ukaž se**. Výsledkem rozhovoru by měl být výběr bodů, které chce skaut plnit. To nevylučuje možnost, že budou body po vzájemné dohodě později změněny. Plnitel si také může doplnit vlastní bod z kategorie **Ukaž se** po dohodě s patronem.

Je dobré, aby patron během rozhovoru o motivaci a zjišťování předpokladů zvážil, jak vysoké nároky bude na plnítele odborka klást. Pokud má za to, že by mohly být příliš vysoké, je dobré plniteli např. nabídnout odborku ze stejné oblasti, pro kterou má předpoklady lepší. To se uplatní zejména v případech, kdy plnitel ještě nezažil úspěch spojený se splněním odborky a náročný start by jej mohl od odborek nadobro odradit.

Zpřesnění zadání úkolu a nastavení úrovně hodnocení

Ve formulaci aktivit je ponechán prostor pro zpřesnění zadání úkolu patronem tak, aby jej mohl přizpůsobit každému jednotlivému plníтели. Náročnost aktivity má být pro plnítele přiměřeno „výzvou“. Pro každého člověka bude úroveň výzvy přirozeně jiná.

Podobný přístup se ale uplatní i v mnoha jiných případech. Např. skautovi, který plní Jazykáře, a jehož mateřským jazykem je kromě češtiny zvolený cizí jazyk, nastaví patron v kritériích vyšší laťku, aby pro něj plnění stále bylo příležitostí pro rozvoj. Podobně pokud si např. celá jedna družina z křesťanského oddílu plní odborku Poutnice za pravdou a je v ní skautka z nevěřičího prostředí, patron na ni bude mít nároky o něco nižší. Rangers, která studuje gymnázium a chystá se na maturitu z dějepisu, bude mít v odborce Historička výše nastavenou laťku než rangers, která je ve výučním oboru.

Smyslem odborek je, aby se plnitel pokusil plně rozvinout své možnosti v oblasti, která jej zaujala. Smyslem odborek není dosažení jasně vymezené (standardizované) úrovně napříč všemi oddíly. Odborku Atletka si při vhodném přizpůsobení může plnit i skautka na vozíčku, pokud se chce rozvíjet v pohybových dovednostech.

Uznání úkolu

Patron by měl mít přehled o průběžném plnění dlouhodobých úkolů. Průběžně podepisuje každý splněný bod. Úkol je třeba zvládnout podle skautových nejlepších možností. A současně tak, aby odpovídal smyslu úkolu a nejen jeho znění. Je-li např. úkolem opravit kozu na řezání dřeva, je třeba, aby kozu po opravě „něco vydržela“. Úkol není splněn, pokud se kozu při dalším použití znovu rozpadne.

Při neúspěchu lze úkol opakovat tak dlouho, dokud není splněn.

U odborek, kde hrají důležitou roli znalosti a vlastní názor, se patron doptává, aby ověřil, že se plnitel nad fakty skutečně zamýšlel. Viz výše příklad pod tabulkou Bloomovy taxonomie.

Patron při plnění také podporuje rozvoj měkkých (interpersonálních) dovedností. Viz kapitola Rozvoj odbornosti i osobnosti.

ČASTÉ DOTAZY PATRONŮ

Tři nejčastější otázky patronů:

1. Jakou aktivitu lze do plnění započítat zpětně? Tedy než se plnitel rozhodl, že chce odborku plnit.

Pro započítání aktivity do plnění odborky je vhodné doložit důkaz. Např. ukázat na mapě trasu, záznamy v deníku, program vystoupení, nebo umět o činnosti podrobně popovídat atd. Pokud je plnitelova minulá činnost obecně známá, např. byl zdravotníkem na táboře a hodí se mu do odborky zpětně, žádný hmatatelný důkaz k plnění dokládat nemusí. V těchto případech je na místě zdravý selský rozum více než podrobný výčet situací, které lze uznat.

Stejně tak by měl patron u každého jednotlivého případu zvážit, jak dlouhý odstup od aktivity je zpětně uznatelný. Např. rangers, která od svých šesti do devatenácti let pravidelně navštěvovala hodiny klavíru a nyní rok nehraje, bude při dohodě s patronem stanovena jiná započítatelná doba než skautovi, který chodil na klavír dva roky a nyní dva roky nehraje.

2. Můžu plniteli zadat některou z aktivit odborky povinně?

Není tomu tak. Dlouho jsme zvažovali, jestli určit některé body jako povinné. Týkalo se to především vodáckých a sportovních odborek, kdy zvládnutí složitějších činností obvykle předpokládá ovládnutí činností jednodušších. Nakonec jsme se rozhodli to neučinit vzhledem k logice výběrovosti a dobrovolnosti plnění odborek. Obecná bezpečnost však stojí vždy nad odborkami! Myslete na ni při plnění všech úkolů.

3. Co když není možné plnit úkol v mateřském oddíle?

Zkuste hledat alternativní řešení. Pokud nemáte např. materiál, který má uchazeč v rámci plnění opravit, nemáte příslušnou výchovnou kategorii, nepořádáte akce daného typu (s benjamínky se těžko zorganizuje vícedenní cyklovýprava nebo zimní táboření), měla by existovat možnost plnit úkol alternativně. I mimo oddíl či středisko. Např. pro rovery na okrese, pomocí sousednímu oddílu, zapojením se do činnosti organizačního týmu akce mimo oddíl.

Patroni se mohou setkat s dotazy, na které nebudou znát odpověď. Pomoci by mělo pečlivé přečtení této brožury nebo pak návštěva webu odborgy.skaut.cz. Pokud odpověď nenajdeš ani tam, můžeš nás kontaktovat.

JDEME PLNIT ODBORKY!

K plnění odborek ti stačí přečíst si tuto brožurku a odborkový list. Vše důležité na něm totiž najdeš. Postupně si ho rozebereme krok po kroku.

Nejdříve se podíváme na první stranu odborkového listu. Co na něm všechno najdeme?

Skautská odborka

1.

HISTORIK/HISTORIČKA

MOJE JMÉNO _____

2.

MŮJ PATRON / MOJE PATRONKA _____

3.

CÍL: Ti, kteří usilují o tuto odborku, by měli prokázat hluboký zájem o historii, včetně dostatečných znalostí přiměřené svému věku.

5.

POČTY KE SPLNĚNÍ ODBORKY

(aktivitu si vybírám sám po poradě s patronem/patronkou)

	DOKAŽ TO (hlavní podmínky)	UKAŽ SE (doplňující podmínky)
Mladší skauti a skautky	 (2)	 (2)
Starší skauti a skautky	 (4)	 (6)
Roveři a rangers	 (6)	 (9)

6.

Mám splněno:

v kategorii mladší skauti a skautky dne:	Podpis vedení oddílu
v kategorii starší skauti a skautky dne:	Podpis vedení oddílu
v kategorii roveři a rangers dne:	Podpis vedení oddílu

7.

Zapiš si do kolečka pořadové číslo/písmeno plněné aktivity.

Po splnění aktivity si kolečko vybarvi barvou podle toho, jak ti plnění šlo.

 Zelená – „Tato aktivita pro mě byla celkem jednoduchá, její plnění mě moc neposunulo.“

 Oranžová – „Tato aktivita byla přiměřeně obtížná, její plnění bylo pro mě výzvou.“

 Červená – „Tato aktivita byla velmi náročná, její splnění bylo na hranici toho, co umím a znám.“

Pokud již máš aktivitu splněnou (vybarvenou) z předchozí věkové kategorie, přepiš si ji do řádku své aktuální věkové kategorie.

HUMANITNÍ

1. NÁZEV ODBORKY

Zde si napišes jméno – když se pracovní list ztratí, tak se ví, že je tvůj. Také to slouží k uvědomění si: ano, teď je to odborka, kterou chci plnit a na kterou se soustředím.

2. MŮJ PATRON/MOJE PATRONKA

Zde si zapiš jeho/její jméno. Ale až poté, co jste se na plnění společně domluvili. Souhlas patrona je stvrzením, že mě na cestě plnění odborky bude doprovázet.

3. CÍL ODBORKY

Shrnutí, co by měl umět člověk, který chce hrdě nosit odborku na svém kroji.

4. OBRÁZEK NÁŠIVKY

Tuto nášivku budeš po splnění nosit.

5. POČTY KE SPLNĚNÍ ODBORKY

Odpovídají na základní otázku, co všechno musím splnit, abych získal nášivku? Podle věku zjistíš, kolik aktivit **Dokaž to** a **Ukaž se** máš splnit. V tomto případě:

- mladší skauti a skautky 2+2
- starší skauti a skautky 4+6
- roveři a rangers 6+9

Pokud máš splněný předchozí stupeň, tak plníš aktivit méně, starší skauti a skautky 2+4, roveři a rangers 2+3 aktivity.

- **Dokaž to.** Hlavní podmínky. Splněním těchto aktivit plnitel prokáže základní kompetence „odborníka“ ve svém oboru.
- **Ukaž se.** Doplnující podmínky. Splněním těchto aktivit uchazeč o odborku ukáže hlubší zájem o daný obor a vyzkouší si úkoly a aktivity, které by ho třeba ani nenapadly.

6. MÁM SPLNĚNO!

Ve chvíli, kdy máš daný počet aktivit splněný, hurál, napiš si datum splnění poslední aktivity a nech si odborku slavnostně podepsat vedením oddílu. Za splnění dostaneš nášivku a rozhodne-li se oddíl pro diplomy, tak i diplom. Diplom budeš moci za padesát let ukazovat vnoučatům.

7. SEBEHODNOCENÍ

Na konci stránky je další důležitá věc, byť malým písmem, Sebehodnocení. Když splníš aktivitu, ohlédni se ještě, jak ti plnění šlo: Byla pro tebe aktivita moc jednoduchá? Nebo ses naučil něco nového? Či byla aktivita tak náročná, že byla na hranici splnitelnosti a už bys do toho vícekrát nešel? Vybarvi si kolečko podle náročnosti aktivity. Zeleně pokud byla moc jednoduchá, oranžově, když byla akorát a červeně, pokud nebyla skoro splnitelná. Nejlepší je, pokud budeš mít co nejvíce políček vybarvených oranžově. V tom případě si umíš správně zvolit mezi aktivitami a s partonem jste si nastavili správnou náročnost.

8. BARVA

Nepřehlédnutelný faktor odbornkových listů a nášivek. Co je klíčem? Každá barva označuje oblast. Máme jich několik:

- Fialová označuje humanitní odborky
- Hnědá je barva technických odborek
- Žlutá prezentuje duchovní odborky
- Světle zelená barva patří přírodě
- Tmavě zelenou najdeš u tábornicko-cestovatelských odborek
- Světlemodrou se vyznačují vodácké odborky. Jsou vhodné jak pro oddíly vodácké, tak i pro suchozemské
- Tmavě modrá barva ukazuje, že odborka je sportovní
- Kdo nosí odborku bílou, věnuje se službě bližním
- Oranžová odborka na kroji symbolizuje umělecké odborky
- Červená kategorie je určená odborkám zaměřeným na oddílové dovednosti

Barvy umožňují rychlou orientaci ve velkém množství odborek. Chceš-li plnit přírodovědnou odborku, sáhneš rovnou po světle zelených. Má někdo více nášivek stejné barvy? Je pravděpodobně specialista na danou oblast. Má někdo nášivky různých barev? Znamená to, že je všestranněji zaměřený.

To byly nejdůležitější informace k prvnímu listu. Teď ho můžeme otočit. Otevře se nám dvoustrana:

9.

DOKÁŽ TO (hlavní podmínky)

ZADÁNÍ AKTIVITY	CO PLNĚNÍM AKTIVITY PROKÁŽE, ŽE ZNÁM / UMÍM / DOKÁŽU VYPLNIT	PODPISY
A Tvorba článku. Připravím dva články v rozsahu A4 na oddílový či střediskový web, do oddílového časopisu nebo místního tisku. Články budou na tématovou kláma týkající se okolí nebo bydliště či vlastně volby (např. historické události, tradice, lokality nebo zajímavé osobnosti žijící na území obce).	<ul style="list-style-type: none"> • Umím si najít podklady pro článek. • Znam přibližně svému věku historii okolí svého bydliště. • Dokážu souzvučně komunikovat písemnou formou. 	Já Patron/ka
B Představení knihy. Vyberu si a přečtu knihu věnující se historii. Zapišou formou sdělení její obsah družině či oddílu.	<ul style="list-style-type: none"> • Dokážu si přiměřeně svému věku vybrat literaturu. • Pročtu, je-li se zajímavé hledejí a libové téma z historie, které mě zajímá. • Umím svým vyprávěním druhé zaujmout. • Dokážu souzvučně komunikovat ústní formou. 	Já Patron/ka
C Prezentace českého státu. Vynořím časovou osu, plakát, komiks nebo jinou prezentaci respodstavných úlohostí z dějin českého státu. Nezapomenu uvést kontext světových dějin. Při zpracování vycházejí alespoň ze tří zdrojů. Po konzultaci s patronem či patronkou své otlo představím družině nebo oddílu.	<ul style="list-style-type: none"> • Znam dějiny českého státu a světa přiměřeně svému věku. • Dokážu své znalosti teatřím způsobem představit druhým. • Umím hovořit k tématu z paměti. • Trénuji si své prezentační schopnosti. 	Já Patron/ka
D Uspořádání hry. Po dohodě s patronem či patronkou uspořádám pro oddíl nebo družinu hru. Během hry budou mojí její účinkující zábavnou formou poznat historii obce, ve které žiju.	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámím se s historií své obce. • Najdu informace o historických památkách ve svém okolí. • Čísané znalosti dokážu využít v přípravě hry pro oddíl nebo družinu. 	Já Patron/ka
E Setkání s pamětníkem/pamětnice. V nevděmném historickém tématu vyhledám osobu, která zažila danou dobu, a provedu s ní rozhovor na toto téma. Zaznamenej vzpomínky zpraznějí a zasadím do oficiálního historického záznamu. O výsledky svého hledání se podělím s družinou nebo oddílem.	<ul style="list-style-type: none"> • Dokážu realizovat setkání s pamětníkem či pamětnice a získat tak zajímavé informace. • Umím získané informace vyhodnotit a vhodnou formou prezentovat. 	Já Patron/ka
F Uspořádání přednášky. Po dohodě s patronem či patronkou uspořádám přednášku pro oddíl, na které vyprávím historické souvislosti úspolu s ostatními členy v Evropě a jejich dopad na ČR.	<ul style="list-style-type: none"> • Dokážu souzvučně komunikovat ústní formou. • Umím informovat své znalosti a myšlenky veřejně. • Znam dějiny českého státu přiměřeně svému věku. 	Já Patron/ka

Skauská odborka HISTORIE/HISTORIEČKA

10.

UKAŽ SE (doplňující podmínky)

POPIS AKTIVITY	PODPISY
1 Čtenářský deník. Do svého zápisníku či záznamníku zaznamenáv zajímavé informace o alespoň pěti přečtených knihách či historiích a napiš krátké hodnocení. Uveď důvod výběru těchto knih.	Já Patron/ka
2 Zápisky z návštěv. Navštívím alespoň 6 institucí, kde se mohu dozvědět něco o historii (hrady, zámky, muzea, galerie, archivy, další památky apod.). O těchto návštěvách si napíšu záznam do zápisníku.	Já Patron/ka
3 Rodokmen. Seřadím vlastní rodokmen minimálně čtyři generace zpětně (po prarodičích) se základními údaji (jméno, životní data, bydliště, povolání). Zkusím ke každému z nich dohledat jeho fotografii.	Já Patron/ka
4 Naučné stezka. Navštívím regionální vlastivědně-naučnou stezku a připravím program výpravy, kdy stezku provedu členy/členkami družiny/oddílu.	Já Patron/ka
5 Historie státních svátků. Po poradě s patronem či patronkou vytvořím alespoň čtyři články/kožky/videoblogy/komiksy/krátké filmy/plakáty... o historických událostech, které byly podnětem k vyhlášení jednotlivých státních svátků. Všechny představení družině/oddílu.	Já Patron/ka
6 Prezidenti českého státu. Po poradě s patronem či patronkou vytvořím program / hru / diskuzi / scénky / krátký film / síťové divadlo / ... během kterého představím všechny prezidenty Československa a České republiky od roku 1918.	Já Patron/ka
7 Historické události. Při rozhovoru s patronem nebo patronkou prokážu schopnost interpretovat alespoň 5 různých historických událostí.	Já Patron/ka
8 Historický film. Vyhledám filmové zpracování libovolné historické události a porovnam jej s fakty v odborné literatuře. Nakonec zpraznějí své krátké hodnocení o objektivnosti a přesnosti filmu.	Já Patron/ka

Skauská odborka HISTORIE/HISTORIEČKA

9. DOKAŽ TO

Jde o soubor základních aktivit. Kolik jich máš splnit, víš z předchozího listu. Pokud jsi rover či rangers, většinou musíš splnit všechny. Pokud jsi mladší, vyber si. Tyto aktivity jsou značeny písmeny. V druhém sloupci máš napsáno, co splněním dané aktivity dokážeš, je tam popsán cíl. Máš pomoci tobě i patronovi v hodnocení splnění aktivity. Kromě orientace v tématu v cílech najdeš i spoustu jiných dovedností, které máš ovládat: připravit program, prezentovat, srozumitelně vysvětlovat, vyjadřovat se písemně atd. Znalosti k tématu jsou důležitá věc, ale v dnešním světě, kdy se dá mnoho věcí dohledat na internetu, nejsou zdaleka jedinou věcí, kterou by sis měl plněním odborky osvojit. Ve chvíli, kdy si myslíš, že máš aktivitu splněnou, si ji podepiš. Pokud si to bude myslet i patron, podepíše se ti také. Aktivita je splněna, pokud máš oba podpisy a máš pocit, že jsi aktivitu splnil nejlépe, jak umíš. Nezapomeň si také vybarvit políčko na první stránce. Pokud se ti tam vejde, do políčka si napiš i písmeno.

Tip: Odborkový list využiješ ve všech třech věkových kategoriích. Doporučujeme ho naskenovat, vyfotit, nebo jej jinak zaznamenat. Až ho ztratíš, zmokne nebo se rozloží, budeš vědět, jak na tom s plněním jsi.

10. UKAŽ SE

Doplňující úkoly. Měly by být pro tebe výzvou. Alespoň mírnou. Měl by sis vyzkoušet něco nového, inspirovat oddíl, pomoci s programem, atd. I jako rover/ rangers máš vcelku velký výběr. Vyberej pečlivě! Podepisování a vybarvování koleček funguje obdobně jako u kategorie **Dokaž to**.

Zbývá nám otočit na poslední stránku, kde pokračuje část Ukaž se. Ještě je třeba zmínit dvě důležité věci:

POPIS AKTIVITY	PODPISY
9 Památky UNESCO. Podrobně se seznámíš s památkami UNESCO v České republice. Vysvětlíš smysl ochrany kulturního a přírodního dědictví patronovi, patronce nebo družičkám/odlu. Můžeš uspořádat také výlet k vybrané památce UNESCO, který doplníš vykladem o historii památky.	Já Patron/ka
10 Historicko-badatelské soustře. Zúčastníš se nějaké historicko-badatelské soustře (vyhlázejí například o. s. PANEK, KSAFT, regionální muzea apod.).	Já Patron/ka
11 Historie v souvislostech. Na základě aktuálních zpráv z novin, televize nebo vysílání či internetu si vybereš jednu událost, která měla za následek např. konflikt mezi Palestinou a Izraelem, válka ve Vietnamu, Karibská krize, arabské jaro, konflikt v Sýrii, okupace Krymu, ...). Nastuduješ si historické souvislosti, které se vybrané oblasti týkají, a své závěry předstaneš družině.	Já Patron/ka
12 Jsem patronem/patronkou této odborky. (Pouze když jsi patřil/a k ní součástí.)	Já Patron/ka
13 Vlastní aktivita. (V případě, že ti v odborce nějaká aktivita chybí, můžeš si pe dohodě s patronem/ patronkou vytvořit svou vlastní aktivitu do doplňujícího pole.)	Já Patron/ka

11. VLASTNÍ AKTIVITA.

Jsou pro tebe některé aktivity moc jednoduché? Nebo ti něco důležitého chybí? V tom případě se domluv s patronem a vymysli/ vymyslete a zapiš vlastní aktivitu. Tu pak splň, normálně ji započítej a zapiš na první stranu pracovního listu.

12. PLNÍM A PATRONUJI ODBORKU SOUČASNĚ

Tato situace může skutečně nastat. Viz výše Rover a rangers v roli patrona.

Prošli jsme celý pracovní list. Teď bys měl o plnění odborky vědět všechno podstatné. Zajímá tě, co dál? Dostaneš nášivku!

NÁŠIVKY A DIPLOMY

NÁŠIVKY

Na nášivkách se dobře pozná, jaký stupeň máš splněný. Podívej se na obrázky, uhádneš, k jaké kategorii patří která nášivka?

Nášivku zakoupíš s jedním zářezem, ta odpovídá nejmladší kategorii. Dva zářezy značí splnění v kategorii starších skautů a skautek, tři zářezy označují splnění v kategorii roverů a rangers. Pokud začínáš s plněním v některé ze starších kategorií, došij si zářez(y) bílou nití tak, aby byly na odborce zářezy dva nebo tři.

Doplňování zářezů

Splníš-li si odborku v kategorii mladších skautů a skautek a bude ti třináct let, budeš si muset doplnit další body, abys měl právo odborku nosit dále. Není jich už tolik a během roku (max. dvou) bys je měl splnit.

Nestíhnu splnit odborku v dané kategorii

Pokud začínáš s plněním v kategorii mladších skautů a skautek a plnění ti trvá déle, začni ve třinácti letech, tedy v další kategorii, plni také úkoly určené pro starší skauty a skautky. Podobně tomu bude i u přechodu do roverů. Pokud začínáš s plněním v kategorii starších skautů a skautek a plnění ti trvá delší čas, přidáš si v šestnácti letech aktivity pro rovery.

Po splnění odborky v kategorii roverů můžeš nášivku se třemi zářezy nosit do konce života! Jsí „odborníkem“ a to ti nikdo nevezme. Vnímej svou odbornost, prosím, také jako závazek pomáhat v plnění odborky dalším.

Krojový řád k nošení nášivek říká: Umístění je „1 cm pod předchozími nášivkami (tzn. pod mezinárodním znakem, znaky vzdělávacích akcí a výzev) na pravém rukávu, nejvýše tři v jedné řadě, nosí se max. do věkové kategorie následující po splnění, odborky získané v úrovni roveří a rangers (tři „zářezy“) se mohou nosit i v dospělosti.“

V roverském věku tedy nelze nosit nášivku s jedním zářezem a jako člen dospělý nemohu nosit nášivku se dvěma zářezy. Pokud nepokračuji v plnění dalším stupněm nebo jsem nezvládl splnit další aktivity, měl bych odborku odpárat.

Nášivku ti z kroje nikdo „strhávat“ nebude. Pečlivě zvaž, jestli tě pak v tomto případě bude někdo považovat za odborníka. Kroj je tvoje vizitka, přemýšlej, co vše dáváš jeho správným nošením okolí najevo.

DIPLOMY

Můžete si vytvořit svoje vlastní oddílové diplomy k odborkám. Pokud se pro ně oddíl rozhodne, nemělo by na něm chybět: jméno úspěšného plníte, jméno patrona, název odborky, datum splnění a věková kategorie, pro kterou je odborka splněná.

S tvorbou diplomu ti může pomoci např. grafický manuál dostupný na Skautské křižovatce. Plnohodnotnou variantou je vytvoření vlastního diplomu.

Diplom lze předat i patronovi. Může na něm být poděkování a předávat ho může jak vedoucí, tak úspěšný plnitel. Vynalézavosti se meze nekladou.

SEZNAM ODBOREK

Neříkej, že tě nezajímá, jaké všechny odborky můžeš plnit? Možná už jsi všechny prolistoval. Zde je ještě seznam.

Seznam je také ke stažení na webových stránkách odborky.skaut.cz. Tam najdeš také plakát se všemi ilustracemi.

Humanitní

Čtenář & Čtenářka, Ekonom & Ekonomka, Historik & Historička, Jazykář & Jazykářka, Občan & Občanka, Reportér & Reportérka, Sběratel & Sběratelka

Technické

Ajťák & Ajťáčka, Elektronik & Elektronička, Elektrotechnik & Elektrotechnička, Hacker & Hackerka, Kutil & Kutilka, Smartphonista & Smartphonistka

Přírodovědné

Ekolog & Ekoložka, Hvězdář & Hvězdářka, Chovatel a Pěstitel & Chovatelka a Pěstitelka, Krajinář & Krajinářka, Meteorolog & Meteoroložka, Přírodovědec & Přírodovědkyně, Strážce přírody & Strážkyně přírody, Zelený edison & Zelená edisonka

Duchovní

Ježišův kamarád & Ježišova kamarádka, Poutník za pravdou & Poutnice za pravdou, Průvodce křesťanskou kulturou & Průvodkyně křesťanskou kulturou

Sportovní

Atlet & Atletka, Cyklista & Cyklistka, Plavec & Plavkyně, Horolezec & Horolezkyně, Polárník & Polárnice, Sportovec & Sportovkyně

Tábornícko-cestovatelské

Cestovatel & Cestovatelka, Geocacher & Geocacherka, Kuchař & Kuchařka, Mapař & Mapařka, Táborník & Tábornice, Trosečník & Trosečnice, Turistický průvodce & Turistická průvodkyně, Zálesák & Zálesáčka

Vodácké

Jachtař & Jachtařka, Námořník & Námořnice, Potápěč & Potápěčka, Vodák & Vodačka

Umělecké

Divadelník & Divadelnice, Filmař & Filmařka, Fotograf & Fotografka, Muzikant & Muzikantka, Rukodělník & Rukodělnice, Spisovatel & Spisovatelka, Tanečník & Tanečnice, Umělec přírody & Umělkyně přírody, Výtvarník & Výtvarnice

Oddílové

Deskovkář & Deskovkářka, Mezinárodní skaut & Mezinárodní skautka, Obřadník & Obřadnice, Skautský historik & Skautská historička, Uzlař & Uzlařka

Služba bližním

Chůvák & Chůva, Zdravotník & Zdravotnice, Záchranář & Záchranářka

Je tento seznam konečný? Není!

Chceme, aby odborky reagovaly na dobu a splňovaly požadavek aktuálnosti. Z toho důvodu necháváme jejich soubor otevřený.

Ve chvíli, kdy některý z úkolů zastará, vyměníme jej. Ve chvíli, kdy zastará celá odborka, bude vyřazena a nahrazena odborkou aktuálnější. Např. Smartphonista/Smartphonistka přestane být aktuální, když se místo chytrých telefonů bude běžně používat novější technika, nebo odborky Geocacher/Geocacherka zastará tehdy, pokud významně klesne a zastará obliba geocachingu apod.

S novými náměty a trendy se může soubor odborek také rozrůstat. Prakticky se to projeví tak, že nová nebo změněná odborka bude ke stažení na webu odborek. Až bude po několika letech vydán dotisk, bude obsahovat provedené aktualizace také tištěná podoba, kterou si můžeš koupit.

Chybí ti nějaká odborka? Poznamenej si to zde:

A pak napiš i na odborky@skaut.cz. Zvážíme její přidání. Plňte v oddíle tradiční odborku, která je dobrá? Chcete se o ni podělit? Umíte si představit, že by se dala popsat pomocí odborkového pracovního listu? Napište nám a domluvíme se, jestli půjde zapojit.

*Seznam odborek není konečný.
Ve chvíli, kdy odborka zastará, bude vyřazena.
Budou doplňovány odborky aktuálnější.
Seznam se může rozrůst o úplně nové odborky.*

PLNĚNÍ ODBOREK V ODDÍLE

Pokud přemýšlíte, jak s plněním začít, může vám pomoci několik tipů.

1. Nechte vybrat skauty a skautky

Skautům a skautkám představíme celý soubor odborek. Každý si z něj vybere, co mu přijde zajímavé. Může to mít různé podoby. Např. hromada odborkových listů na stole klubovny, přehledné vyvěšení jednotlivých listů na samostatné nástěnky, prohlížení nášivek, prohlížení plakátu, hledání listů na tajemných místech, která souvisí s tématem odborky apod.

2. Patron jako reklama

Mezi členy oddílové rady si řekneme, kdo bude patronovat kterou odborku. Patron pak představí svůj obor co možná nejatraktivněji členům oddílu a vzbudí zájem možných zájemců o plnění. Může si také odborku sám plnit, a tím inspirovat k plnění mladší zájemce.

3. Zapojte odborky do programu na táboře

Pokud je plnění odborek jedním z cílů tábora, můžeme aktivity z odborek „schovávat“ do etap celotáborové hry. Např. v tématu Starých řeckých bájí můžeme vybrané aktivity prohlásit za jednotlivé schopnosti bohů, ve Hvězdných válkách s nimi můžeme pracovat u postav se zvláštními schopnostmi. Plnění odborek se dá přirozeně zahrnout i do pravidelně se opakujících bloků táborového programu. Např. v rámci tzv. klubů, do kterých se táborníci dle vlastního zájmu zapíší a navštěvují je po dobu tábora několikrát (kondiční, přírodní kuchyně, základy sebeobrany atd.) podobně jako třeba „výběrové hodiny“ v Harry Potterovi.

4. Zapojte odborky na výpravě a schůzkách

Výprava či schůzka mohou být tematicky zaměřené (tématem je např. občanství, ochrana přírody, ale i nácvik divadla atd.). V tom případě je vhodné využít některé aktivity z odpovídajících odborek. Ve chvíli, kdy aktivita zaujme, je vhodné nabídnout i celou odborku. Velmi dobře se dají využít např. přírodovědné odborky na vandru. Hvězdáře/Hvězdářku je možné začít při zkoumání hvězd pod širákem, Kutila/Kutilku při opravě klubovny, Mezinárodního skauta/Mezinárodní skautku před odjezdem na Jamboree apod.

5. Oslovujte podle nadání

Napišu si, co které dítě v oddíle zajímá. Jako vedoucí bych to měl dlouhodobě sledovat a vědět. Svou znalost mohou ověřit tím, že budu vytipovávat a nabízet odborky členům oddílu „na míru“. Např.: někdo „chodí s obličejem stále v trávě“ a zkoumá brouky, někdo umí dobře používat sekýrku, jiný stále mluví o tancích v druhé světové válce, jiný je zase tvořivý. Nebo např. naopak: maminka nechce své dítě pustit na výpravu, protože má opět špatnou známku z angličtiny. Co se např. společně domluvit, že se na výpravě začne plnit odborka Jazykář? Někdo si stále stěžuje, že dějepis je ten nejhorší předmět na světě a že za to může učitel. Co mu ukázat, že dějepis nemusí být jen suchá data?

Můžeme také zapojit holky a kluky v oddíle a (hrou) se jich zeptat, komu by jakou odborku navrhli. Rychlonožkovi Atletu, protože je z nás nejrychlejší a Pommněnce Uzlařku, protože pořád a ráda motá s provázky. Mohou se pak vyjádřit, jestli jsou s výběrem spokojeni a zda by si odborku sami vybrali.

6. Propojte odborky a Stezku

Stezku (nástroj všeobecného rozvoje) a Odborky (nástroj specializovaného rozvoje) je dobré propojovat. V koncepci revidované Stezky se s odborkami počítá. Propojovat je však možné už nyní. Např. pokud má skaut splněného Přírodovědce, mají mu být uznány některé aktivity z oblasti

Příroda kolem nás, a naopak, baví-li skautku bod Příběhy kolem nás, je jí vhodné doporučit odborku. Pokud má skautka splněnou odborku Kutilka, mohly by jí být uznány snad všechny aktivity ze zručnosti.

7. Další způsoby, které vymyslíte!

Budeme rádi, když se podělíte. Můžete přidat i fotku. Vaše nápady zveřejníme na webových stránkách.

ČASTÉ DOTAZY K ODBORKÁM

ODBORKA A ODBORNÍCI

Je splnění odborky garancí toho, že je nositel odborníkem v dané oblasti?

V dnešní moderní a rychle se rozvíjející době je těžké přesně určit, co člověk musí umět, znát, zkusit, zažít a zvládnout, aby mohl být považován za odborníka. (Ještě před nedávnou dobou to např. v humanitních oborech znamenalo dobře znát latinu, řečtinu, umět nazpaměť odříkat texty.) A vlastně nám o to ani nejde.

Jednak proto, že za důležité považujeme především to, že se mladý člověk seznámil s novou oblastí a udělal v ní poctivý osobní posun v rámci svých možností. A jednak proto, že odborky jsou jako výchovný nástroj cíleny nejen k rozvoji odbornosti, ale také k rozvoji osobnosti, viz výše.

Kdo vytvářel odborky? Byli to skutečně profesionálové?

Byli, a ne ledajací. Bez nároku na odměnu po večerech vedle svého zaměstnání nad odborkami seděli profesionální pedagogové i specializovaní odborníci na slovo vzati.

Za všechny můžeme jmenovat bývalou reportérku České televize, finanční manažerku jedné z největších neziskových organizací, mistryni republiky ve štafetovém běhu přes překážky, předního českého dramaturga, zástupce ředitele jedné z velkých základních uměleckých škol, bývalého ředitele České rady dětí a mládeže, novináře předního moravského deníku a mnohé další vysokoškolské i středoškolské učitele.

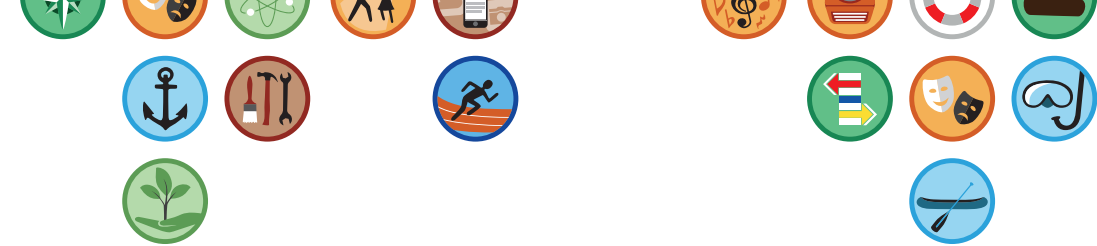
Ze skautského světa odborky psaly a oponovaly Ekologický odbor, Odbor duchovní výchovy, Zahraniční odbor, Zdravotní rada a Kapitanát vodních skautů.

Odbornost ale nestačí. Bylo potřeba schopnosti cítit se do role vedoucích, aby se aktivity daly dobře plnit, aby byly bezpečné, atraktivní a představovaly pro holky a kluky výzvu. Mnohdy se odborky předělávaly a upravovaly natřikrát. Rok se testovaly, sbírala se zpětná vazba od vedoucích, patronů, ale také roverů, rangers, skautů i skautek.

Neznamená to, že nyní jsou odborky bezchybné a dokonalé. Jsou tím nejlepším, co jsme zvládli. Pokud nám pomůžete odhalit případné přehlédnuté chyby a slabiny, moc rádi je s vaší pomocí uděláme ještě lepší.

KAM DÁL?

Jsme na konci. Nyní víš, jaký je smysl odborek i to, jak je plnit. Na webu odborky.skaut.cz najdeš další informace, např. je možnost si tam stáhnout jednotlivé odborkové listy. Najdeš tam i kontakt na tým. Můžeš nám napsat, co se ti osvědčilo a co by se dalo vylepšit. Tuto zpětnou vazbu si rádi přečteme a zkusíme ji do odborek zapracovat.

OBSAH

Úvod	2
Proč používat odborky	2
Komu jsou odborky určené	3
Co se změnilo od posledního vydání odborek	4
Odborky ověřují schopnost poznatky prakticky využít	4–6
Rozvoj odbornosti i osobnosti	6
Patroni	7–9
Jdeme plnit odborky!	10–13
Nášivky a diplomy	14–15
Seznam odborek	15–16
Plnění odborek v oddíle	17
Časté dotazy k odborkám	18

Přípravu skautských odborek koordinoval tým ve složení:

Pavla Sýkorová – Gymi, Jana Karaová – Kulda, Tereza Tostová – Žába,
Ondřej Kabelka – Ondra a Ondřej Pilecký – Lung

Garant projektu a supervize:

Ondřej Kupka – Dick

Tým použil některé výstupy z práce týmů pod vedením:

Lukáše Šlehofera – Šlehyho, Kláry Šlehoferové a Martina Drmka

Brožura:

text Pavla Sýkorová – Gymi, editace Denisa Sochorcová

Ilustrace odborek:

Terezie Kodetová

Grafická sazba odborek:

Jitka Turbáková

Grafická sazba brožury:

Kristýna Konečná

Vydal:

Junák – český skaut
Tiskové a distribuční centrum
Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1
jako svou 310. publikaci

Praha 2017

Vytiskla tiskárna Polygraf

Dotisk prvního vydání (2018)

ISBN 978-80-7501-105-3

Poděkování:

Děkujeme všem, kteří se na vzniku odborek spolu s námi podíleli. Jedná se o stovku lidí, především autory, autorky, oponenty a oponentky odborek, jazykové korektory i korektorky a testovací oddíl.

www.odboroky.skaut.cz